

بسمه تعالی

نهضت آزادی ایران

تأسیس ۱۳۴۰

بیانیه پیرامون

کتاب شیطانی "آیات شیطانی"

ولتسمعن من الذین اتوا الكتاب من قبلکم و من الذین اشرکوا اذی
کثیرا و ان تصبروا و تتقوا فان نلک من الامور^۱ (آل عمران ۱۸۶)

با سپاس به درگاه خدا و پوزش از همکیشان و هموطنان عزیز که تا به حال نتوانسته‌ایم در اثر تنگناهای تحمیلی و دست و زبان بستگیهای غیرقانونی در زمینه این ناخواسته‌ترین رویداد اندوهگین و آشوب‌انگیز کشورمان بعد از خاموشی جنگ، یعنی انتشار کتاب آیات شیطانی و پیامدهای اعتقادی و سیاسی و اقتصادی آن، نشریه و نظری بدهیم. اینک خوشوقتم که پس از دریافت و مطالعه کتاب - اگر چه با تأخیر و به صورت مقدماتی و موقت - درد دلی با خودی‌ها بنمائیم و پیامی به آن سوی مرزهای ایران و اسلام بفرستیم. کتاب جنجالی آیات شیطانی^۲ که به صورت یک رمان بسیار زنده و زشت و داستان تخیلی مستهجن خصمانه از زندگانی خصوصی و رسالت الهی پیغمبر بزرگوارمان، به قلم یک نویسنده انگلیسی هندی‌الاصل از اسلام برگشته موسوم به "سلمان رشدی" در سال گذشته تحریر و توزیع یافته است و توطئه و تبلیغات وسیعی آنرا همراهی کرده، به یقین عمل تأسف‌آور و نفرت‌انگیزی می‌باشد. نهضت آزادی ایران مانند همه مسلمانان با ایمان و همه انسانهای با انصاف و متعهد آنرا شدیداً محکوم می‌نماید. متأسفانه این اولین بار نیست که از حیات رسول اکرم (ص) و صدر اسلام گرفته تا قرون معاصر و امروز، آئین یکتاپرستی انسان‌پرور اسلام و کتاب خدا و آورنده آن از ناحیه منکرین و معاندین از اهل کتاب یا مشرکین و مرتدین مورد انکار، استهزاء، اتهام و آزار قرار می‌گیرند. پیروان شیطان و دشمنان اسلام کوشش دارند با گفتار و نوشتار و کردارشان تا آنجا که بتوانند ایمان آورندگان را از دین حق برگردانند و بیخبران و بدگمانان را از عنایت و استقبال به آن بازدارند. اما خوشبختانه به مصداق آیه کریمه:

یریدون لیطفوا نورالله بافواهم والله متم نوره ولو کره الکافرون.^۳

تیرشان هر بار به سنگ خورده است و می‌خورد.

^۱ آل عمران ۱۸۶- و به یقین از ناحیه کسانی که پیش از شما به آنها کتاب داده شده است و کسانی که شرک ورزیده‌اند اذیت و آزار زیادی خواهید شنید و اگر صبر و تقوی پیشه گیرید (به سود شما بوده) بدانید که چنین واکنش و برخورد از امور مهمه مشکل می‌باشد (و همه کس رشد دریافت و توان آنرا ندارند).

SATANIC VERSEES ∞

== صف ۸- قصد این دارند که با دهان (و بیانشان یا کتاب و قلمشان) نور خدا را خاموش کنند در حالی که خداوند نور خود را اگر چه کافران را خوش نیاید به اتمام و سرانجام می‌رساند.

آئین حق و فرستاه بر حق از چنین حرکات و حملات آسیب و زیان نمی‌برند. امت‌ها و ملت‌ها هستند که شیطان با پشتوانه جهل و عصبیت و برانگیختگی اختلافات و احساسات در میانشان آتش کینه و کشتار یا ویرانی و فساد می‌افروزد و دین و دنیایشان را می‌سوزاند.

قرآنی که خداوند حکیم وعده حفاظت و حمایت آنرا به ما داده است پیش‌بینی چنین زخم زبانها و آزار و ستمها را کرده و پیشگیری آنها را نشان داده است. یکجا توصیه "تصبروا و تقوا" می‌نماید و دستور "وجادلهم بالتی هی احسن" می‌دهد و در جای دیگر پیشرفت دانش و پژوهش را وسیله تأیید و تبعیت از خود اعلام می‌نماید.^۱ تاریخ نشان داده است که هر قدر از صبحگاه طلوع خورشید رسالت به جلو می‌آییم و هر اندازه که دنیای تحقیق و تجربه غرب کاوش در زندگانی محمد(ص) و در پیدایش و گسترش اسلام می‌نمایند بر تعداد نسبی تحلیل‌کنندگان روشنفکر و تصدیق‌کنندگان و گروندگان روشنندگانه افزوده شده است و می‌شود. بنابراین در عین تألم و تنفر از چنین پیش آمد، تزلزل خاطر و نگرانی وجدان به خود راه نداده با درود خطاب بر پیامبر گرامی هم‌صدا با سعدی شیرین سخنان شده می‌گوئیم:

چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان چه باک از موج بحر آنرا که دارد نوح کشتیبان ولی این آرامش خاطر و آسایش خیال بدان معنی نیست که نوشته ناروا و نیت ناپاک را با گسترشی که به آن داده شده است مورد انزجار و اعتراض قرار ندهیم و عمل متقابله‌ای را طلب ننمائیم. هم تجربه و تحلیل صحیح لازم است و هم موضعگیری سنجیده شایسته تا از زیانهای حاصله جلوگیری به عمل آمده و برای حال و آینده چاره‌جوییهای مؤثری بشود.

به نظر ما علاوه بر نویسنده کتاب، هم ناشر اولیه و ناشرین بعدی کتاب و جایزه‌دهندگان به آن از دیدگاه دینی و انسانی و حقوق بین‌المللی مقصر و محکوم‌اند و هم دلایل و بهانه‌هایی که علیه آشفتگی و اعتراض مسلمانان جهان می‌آورند، مردود است. به عقیده ما علی‌الاصول اعتراض رهبر انقلاب اسلامی ایران به مسئولین این کار به جا بوده است.

درست است که پس از تجربیات تلخ دوران اختناق و اسارت و انگیزاسیون کلیسای کاتولیک در قرون وسطی بشریت متمدن و متفکر حق داشته است طرفدار آزادی عقیده و فکر و قلم گردیده برای انسان و انسانیت ارزش و حقوق قائل بشود (که قرآن و قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران نیز آنرا تأیید و تاکید کرده‌اند) و ما نیز نباید به بهانه‌های دفاع از کشور و دولت و دیانت، بندهای اسارت و استبداد و اختناق را به گردن بندگان خدا بیندازیم. ولی همه مذاهب و مکاتب انساندوستی و نظامهای دموکراسی آزادی انسان را تا آنجا پذیرفته و ستوده‌اند که به حریم و حقوق انسانهای دیگر تجاوز ننمایند. خصوصاً به حقوق ارزشهایی که در نزد اجتماعات بزرگی از انسانها عزیز و محترم و مقدس باشد.

اگر سازمانهای بین‌المللی بزرگی مانند حقوق بشر تشکیل گردیده و مکرر به دولت ما و به دولتهای دیگر توصیه و توبیخهایی می‌فرستد برای آن است که دنیای امروزی و انسانهای امروزی چنان در پیچ و خم روابط جهانی به هم مرتبط و درهم مؤثر شده‌اند که کسی نمی‌تواند خود را در چارچوب منافع و

۱. سبأ- و یری الذین اوتوا العلم الذی انزل الیک من ربک هوالحق و یهدی الی صراط العزیز الحمید(و کسانی که دانایی و دانش به آنها داده شده است می‌بینند (یا خواهند دید) که آنچه از پروردگار تو بر تو نازل شده است حق می‌باشد و هدایت به راه خداوند تو مانند و ستایش شده می‌نماید.

معتقدات شخصی یا در چاردیواری خانه و کشورش محصور و مستقل ببینند و اعتنا به حقوق و حیات و ارزشهای دیگران نداشته باشد.

مسلماناً اگر در بلاد اسلام یا در خود اروپا و آمریکا کتاب مشابهی در هجاء کیش و شخصیت حضرت مسیح (علی نبینا وعلیه السلام) منتشر می‌شد آیا دستگاه پاپ و جوامع مسیحی و لائیک به اعتراض و مبارزه نمی‌پرداختند؟ در برخی از کشورهای غربی نظیر انگلستان این نوع برخورد با مبانی اساسی اعتقاد دینی بر طبق قانون "توهین به مقدسات" جرم شناخته شده است.^۱ قوانین و مقررات جاری در کشورهای غربی به کارگیری چنین زبان و قلم موهنی را حتی در مورد شهروندان عادی و رهبران برجسته کشور اجازه نمی‌دهد و گوینده و نویسنده را مستحق مجازات می‌داند و به این ترتیب مرز میان آزادی عقیده با توهین و افترا مشخص شده است.

انجمن‌ها و مؤسسات فرهنگی نیز آزادند به کتابها و کارهای علمی، ادبی، هنری، پزشکی، فنی، اجتماعی و سیاسی ارزنده جایزه دهند و به تشویق و تبلیغ پردازند. همانطور که موسسه صلح نوبل چنین می‌کند ولی آیا فرهنگ انسانیت و تمدن بشریت می‌پذیرد که برای یک کتاب مبتذل مستهجن و سراپا دشنام و دشمنی جایزه بدهند و تکثیر و تبلیغ نمایند؟ مگر آنکه سوء نیت و خصومتی وجود داشته یا دستی از اسرائیل و از محافل ضد انسانی امپریالیستی شرق و غرب صحنه‌سازی کرده باشد! چگونگی تبلیغ وسیع کتاب، ترجمه همزمان آن به حداقل ۱۳ زبان زنده جهانی، جوایز اهدایی، همه حکایت از یک توطئه هماهنگ علیه اسلام و انقلاب اسلامی می‌نماید.

جا داشت - و هنوز هم جا دارد - ملتها و دولتهای مدعی فرهنگ و تمدن و تعهد و معتقد به آزادی و ارزش انسانی به جای جبهه‌بندی خصمانه علیه جمهوری اسلامی ایران به سود کتاب آیات شیطانی یا لااقل ضمن و قبل از آن از روی حق‌پرستی و انصاف و مصلحت‌اندیشی روابط و صلح جهانی، نویسنده و ناشرین کتاب و جایزه‌دهندگان و تبلیغ‌کنندگان آن را محکوم می‌کردند و از یک میلیارد جمعیت مسلمان جهان عذرخواهی کرده و جلوی شدت و اشاعه این فساد را بگیرند.

نظر به اینکه مسئله از جنبه‌های فقهی و قرآنی، سیاسی و اجتماعی و همچنین اداری و اقتصادی کشورمان حائز اهمیت و حاوی ابهامهایی می‌باشد امیدواریم فرصت و افتخار این خدمت را پیدا کنیم که انشاءالله در آینده نزدیک یک بحث و بررسی حتی‌المقدور جامع و مفید تقدیم هموطنان عزیز بنماییم.

ومن الله التوفیق و علیه التکلان

نهضت آزادی ایران

۱۱ اسفند ۱۳۶۷

^۱ دولت انگلیس می‌تواند برای نشان دادن عدم موافقت خود با محتوای کتاب و ابراز حسن نیت در رابطه با مسلمانان جهان، محتوای کتاب سلمان رشدی را مشمول قانون منع اهانت به مقدسات دینی (THE LAW OF BLASPHEMY) بنماید. چرا که این کتاب نه تنها به پیامبر اسلام (ص) بلکه به حضرت ابراهیم (ع) نیز که مورد احترام یهودیان و مسیحیان می‌باشد اهانت کرده است.